

bộ quyền hành vào tay mình, từ quyền tự quyết định đến quyền thực thi và kiểm tra các dự án.

Thực ra, giải pháp này cũng không hẳn là mới, bởi trong lịch sử tổ chức và hoạt động của nhà nước trên thế giới, đã tồn tại rất hiệu quả hệ thống "kìm chế và đối trọng" (Checks and Balances) theo tinh thần của Hiến pháp Hoa Kỳ. Hơn 200 năm trước đây, khi thông qua bản Hiến pháp thành văn của Hợp chủng quốc Hoa Kỳ, người ta đã sử dụng hệ thống này để làm thành một nội dung chính yếu nhất trong tổ chức quyền lực nhà nước. Sở dĩ hệ thống này trở thành nội dung chính yếu của bản Hiến pháp, vì những nhà lập pháp đã hiểu một cách thấu đáo rằng: Chính phủ của họ không phải là một tập hợp những thiên thần, mà là một tập hợp

những con người cụ thể với đầy đủ các đức tính tốt xấu. Và cái xấu có thể bộc lộ khi con người có trong tay quyền lực nhà nước.

Chính nhờ hệ thống này mà cho đến nay, bản Hiến pháp có tuổi đời lâu nhất trên thế giới vẫn không có sự thay đổi nào đáng kể và vẫn đang phát huy tác dụng trong việc duy trì và phát triển một nhà nước ổn định.

Trở lại câu chuyện tiêm vaccin. Khi đã xác định được loại vaccin là cơ chế tổ chức hệ thống quyền lực nhà nước, cơ chế đó phải được quy định trong các bản văn có hiệu lực pháp lý tối cao. Đó là Hiến pháp và pháp luật. Và Hiến pháp cũng như các văn bản pháp luật khác phải trừu tượng trước được những hậu quả xấu có thể xảy ra khi những con người cụ thể có trong tay quyền lực của nhà nước. ■

Chống tham nhũng ở Singapore

Theo Tổ chức Minh bạch thế giới năm 2006, Singapore xếp hạng thứ 5 trong bảng xếp hạng về đánh giá mức độ tham nhũng trên thế giới (Corruption Perception Index - CPI). Trong một đất nước mà do một đảng thống trị, chỉ số này còn phần nào phản ánh sự trong sạch của đảng lãnh đạo. Vụ án tham nhũng nổi bật nhất trong PAP (People

Action Party- Đảng Nhân dân hành động, nắm quyền ở Singapore từ khi nước này được thành lập cho đến nay) xảy ra vào năm 1986. Bộ trưởng Phát triển Quốc gia Teh Cheang Wan đã tự tử 12 ngày sau khi bị thẩm vấn trong vòng 16 giờ đồng hồ bởi hai nhân viên cục Điều tra hành vi tham nhũng Singapore (Corrupt Practices Investigation

Bureau - CPIB).

Trong vụ này, Teh bị tố cáo bởi một nhà thầu xây dựng và bị buộc tội nhận khoản tiền lên đến một triệu đô la Singapore trong hai năm 1981 và 1982 từ hai nhà phát triển dự án để cho phép một trong hai người giữ lại phần đất vốn đã được thu lại bởi nhà nước, và giúp đỡ người kia trong việc mua lại phần đất của nhà nước để phát triển dự án

Singapore là một nước được Tổ chức minh bạch thế giới đánh giá cao về phòng chống tham nhũng

cá nhân. Hệ quả của vụ án này là việc tu chính lại luật tham nhũng vào năm 1989, theo đó cho phép sung công tài sản có được liên quan đến tham nhũng. Dựa theo luật mới, trong khoảng thời gian sáu năm tính đến ngày người đã chết, bất cứ tài sản nào có được do liên quan đến hành vi tham nhũng thì sẽ được sung công quỹ. Những tài sản sung công quỹ bao gồm những khoản mà không chứng minh được thu nhập hợp pháp thỏa mãn những yêu cầu giải trình của tòa án.

Ngoài ra, việc chống tham nhũng còn đóng vai trò như một cương lĩnh hoạt động, và nhận được nhiều ủng hộ của cử tri, góp phần tạo dựng nên vị trí chính trị cho PAP từ những ngày đầu tham gia chính trường. Hành động quyết tâm chống tham nhũng đóng một vai trò quan trọng dẫn đến thắng lợi của PAP của Singapore vào

năm 1959. Sau khi giành thắng lợi trong cuộc bầu cử Ủy ban Thành phố (City Council) vào tháng 12 năm 1957 và trên cương lĩnh chống tham nhũng - vốn đã là một vấn đề nổi cộm có từ thời thuộc địa Anh - PAP khởi đầu chiến dịch vận động tranh cử bằng cách tiết lộ Bộ trưởng Giáo dục của Mặt trận Lao động (Labour Front), Chew Swee Kee, đã nhận tiền hối lộ từ chính quyền Mỹ nhằm đánh bại PAP trong cuộc tổng tuyển cử. Thủ tướng (Chief Minister), Lim Yew Hock, đã chỉ định một Ủy ban Điều tra, và Chew đã thừa nhận nhận tổng cộng bảy trăm ngàn đô la Singapore vào hai lần từ chính phủ Mỹ. Việc thừa nhận tham nhũng của Chew đã đánh dấu chấm hết cho số phận đảng của ông, và PAP thắng cử lớn vào năm 1959.

Trong những năm đầu lãnh đạo, vì không có khả năng để nâng lương

cho các nhân viên công vụ, để chống tham nhũng PAP đã bắt đầu xiết chặt các luật vốn đã có để làm giảm cơ hội tham nhũng, đồng thời tăng mức hình phạt các hành vi tham nhũng. Các luật về chống tham nhũng lần lượt được ra đời và tu chỉnh theo thời gian (1963, 1966, 1981, 1989). Bên cạnh đó, CPIB được thành lập và được trao một quyền hành lớn hơn, chịu trách nhiệm theo dõi, điều tra các hành vi liên quan đến tham nhũng của bất cứ cá nhân hay tổ chức nào và sẵn sàng bắt giữ nếu thấy cần thiết. Được đặt trong phủ thủ tướng, nên mặc dù với một số lượng nhân viên không nhiều (71 nhân viên, số liệu năm 1994), CPIB thực hiện được vai trò của mình bằng cách kết hợp với các cơ quan khác. Những năm sau này, khi nền kinh tế khởi sắc và quốc gia có một ngân khoản dồi dào hơn, Chính phủ nâng lương công chức từ từ, một phần nhằm thu hút nhân tài nhằm tăng hiệu quả hoạt động của chính quyền, một phần giảm thiểu tham vọng tìm cơ hội tham nhũng của các công chức nhà nước .

Thành tích chống tham nhũng của Singapore có được trước hết là nhờ một ý chí chính trị mạnh mẽ và người cầm quyền đủ quyền lực và trong sạch để thực thi việc chống tham nhũng. Không thể nói đến chuyện chống tham nhũng khi mà chỉ có những "con cá nhỏ" bị đem ra xử trong khi những "con cá lớn" vẫn nhởn nhơ. Một cơ quan chống tham nhũng độc lập, không trực thuộc lực lượng cảnh sát (vốn thường rất tham nhũng), và có đủ quyền lực để thực thi những biện pháp dựa trên một bộ luật hợp lý mang tính răn đe là một điều kiện cần cho việc chống tham nhũng thành công. Một mức lương hấp dẫn để cho viên chức có thể sống được bằng cách tinh giản bớt bộ máy sẽ giúp cho giới công chức hạn chế được ý muốn tham nhũng bằng mọi cách. Việc tinh giản bộ máy nằm trong cơ chế tinh giản các thủ tục cũng sẽ đóng vai trò giảm bớt các cơ hội để tham nhũng. Và cuối cùng, nhờ vào điều kiện đặc thù của một đảo quốc nhỏ, Singapore dễ dàng quản lý và thực hiện các luật hơn. Trong khi cục chống tham nhũng của Hồng Kông có một cơ quan tuyên truyền và đưa ra các bản báo cáo thu chi tài chính hàng năm, thì CPIB của Singapore đã giữ một khoảng cách với dân chúng và có tính bí mật. Các chính sách của Singapore tập trung vào việc giảm cơ hội để tham nhũng và động lực để tham nhũng, thì Hong Kong chỉ tập trung vào việc giảm bớt cơ hội để tham nhũng. ■

Theo Viet - Studies

(Trích từ bài "Đảng PAP và chính trị Singapore" của Nguyễn Huy Vũ-Nguyễn Minh Thọ)